

سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران

مؤلفین:

سید مهدی حسینی گل افشانی

کیانوش کیا کجوری

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

۱۴۰۲

سرشناسه	:	حسینی گل افشانی، سیدمهدی، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	:	سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران / مولفین سیدمهدی حسینی گل افشانی، کیانوش کیاکجوری ؛ ویراستار سامان آزاد.
مشخصات نشر	:	تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۵ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۵۳۵۰-۵۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	سرمایه اجتماعی - ایران Social capital (Sociology) -- Iran
موضوع	:	ایران. ارتش - Iran. Artesh
موضوع	:	نیروی انسانی -- ایران -- مدیریت Manpower planning-- Iran
شناسه افزوده	:	کیاکجوری، کیانوش، ۱۳۵۱
شناسه افزوده	:	دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا. انتشارات دافوس
رده بندی کنگره	:	HM۷۰۸
رده بندی دیویی	:	۳۰۲/۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۲۸۴۶۶۶

عنوان: سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران

مؤلفین: سیدمهدی حسینی گل افشانی ، کیانوش کیاکجوری

صفحه آرای: حسین یگدلی

طرح روی جلد: میلاد فرهادی

ناشر: انتشارات دافوس

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۱۳۵ص

تاریخ نشر: ۱۴۰۲

چاپ اول

چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۶۵۰,۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس

تلفن: ۶۶۴۱۴۱۹۱ - ۶۶۴۷۰۴۸۶ - ۰۲۱

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلفین می باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

فهرست مطالب

۹	..... پیشگفتار
۱۱	..... فصل اول درآمدی بر سرمایه اجتماعی
۱۲	..... مقدمه
۱۳	..... مفهوم سرمایه اجتماعی
۱۷	..... تاریخچه سرمایه اجتماعی
۲۰	..... اهمیت سرمایه اجتماعی
۲۳	..... آثار سرمایه اجتماعی
۳۱	..... کارکردهای سرمایه اجتماعی
۳۴	..... سرمایه اجتماعی سازمانی
۳۵	..... ابعاد سرمایه اجتماعی
۳۷	..... شاخص‌های سرمایه اجتماعی
۳۷	..... سطوح سرمایه اجتماعی
۴۱	..... فصل دوم نظریه‌های سرمایه اجتماعی
۴۲	..... مقدمه
۴۲	..... سرمایه اجتماعی از منظر مقام معظم رهبری
۴۴	..... پیر بورديو و سرمایه اجتماعی
۴۴	..... جیمز کلنن و سرمایه اجتماعی
۴۶	..... کلاوس آفه و سرمایه اجتماعی
۴۷	..... رابرت پاتنام و سرمایه اجتماعی
۴۸	..... پیوتر زتومکا و سرمایه اجتماعی
۵۰	..... فرانسیس فوکویاما و سرمایه اجتماعی
۵۱	..... جانبن ناهاپیت و سامانترا گوشال (۱۹۹۸) و سرمایه اجتماعی
۵۲	..... نظریه فرهنگ سازمانی و سرمایه اجتماعی
۵۵	..... رهبری اخلاقی و سرمایه اجتماعی
۵۵	..... مولفه‌های ساختاری سرمایه اجتماعی در اسلام

۶۰	.....راه‌های ایجاد و تقویت سرمایه اجتماعی از نظر اسلام
۷۵	.....فصل سوم الگوی بومی سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۷۶	.....مقدمه
۷۷	.....الگوی بومی سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۸۳	.....الگوی بومی سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۸۵	.....فصل چهارم وضعیت سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۸۶	.....مقدمه
۸۷	.....الزامات سنجش وضعیت سرمایه اجتماعی در سازمان‌ها
۸۹	.....سنجش وضعیت سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۱۰۱	.....فصل پنجم عوامل موثر بر سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران
۱۰۲	.....مقدمه
۱۰۳	.....عوامل موثر بر سرمایه اجتماعی
۱۱۹	.....منابع

پیشگفتار:

امروزه در کنار سرمایه‌های انسانی و اقتصادی، سرمایه دیگری به نام سرمایه اجتماعی نیز مورد توجه قرار گرفته است. سرمایه اجتماعی، میراثی تاریخی است که از طریق تشویق افراد به همکاری و مشارکت در تعاملات اجتماعی، قادر به حل میزان بیشتری از معضلات موجود در آن اجتماع است و حرکت به سوی رشد و توسعه شتابان اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... را امکان‌پذیر می‌سازد. سرمایه اجتماعی بیانگر توصیف ویژگی‌هایی از یک جامعه یا یک گروه اجتماعی است که ظرفیت سازمان‌دهی جمعی و داوطلبانه برای حل مشکلات متقابل یا مسائل عمومی را افزایش می‌دهد. سرمایه اجتماعی حاصل تعاملات و هنجارهای گروهی و اجتماعی است و می‌تواند سبب کاهش هزینه و افزایش بهره‌وری و کسب منافع عمومی شود. وجود نیروهای مسلح و از جمله ارتش در همه نظام‌های سیاسی از گذشته تاکنون، از اهمیت و ضرورت فراوانی برخوردار است و آمادگی نظامی که در سایه یک سازمان نظامی توانمند حاصل می‌شود، از عناصر کلیدی قدرت ملی هر کشوری است. یکی از مولفه‌های آمادگی دفاعی در ارتش، توجه به مولفه‌های نرم‌افزاری به‌خصوص سرمایه اجتماعی است. با توجه به موارد پیش‌گفته، در این کتاب تلاش شده است، ضمن ارائه کلیاتی درباره سرمایه اجتماعی، در ابتدا الگوی بومی سرمایه اجتماعی در ارتش طراحی شود و پس از آن، وضعیت موجود سرمایه اجتماعی متناسب با یافته‌های الگو (ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌ها) احصا شود و در پایان نیز عوامل مؤثر بر سرمایه اجتماعی در ارتش جمهوری اسلامی ایران و میزان اثرگذاری آن‌ها شناسایی و ارائه شود. بنابراین کتاب حاضر در پنج فصل به رشته تحریر درآمده است. در فصل اول، به مفهوم، تاریخچه، اهمیت، آثار، کارکردها و ابعاد سرمایه اجتماعی پرداخته شد و سپس شاخص‌ها و سطوح سرمایه اجتماعی معرفی شد. در فصل دوم به نظریه‌های سرمایه اجتماعی از جمله دیدگاه مقام معظم رهبری، بوردیو، گلمن، اوفه، پانتام، زتومکا، فوکویاما، ناهایت و گوشال پرداخته شد و نظریه فرهنگ سازمانی و رهبری اخلاقی تشریح و تبیین گردید. افزون بر این به

مولفه‌های ساختاری سرمایه اجتماعی در اسلام و راه‌های ایجاد و تقویت آن پرداخته شد. در فصل سوم، الگوی بومی سرمایه اجتماعی در ارتش ارائه و ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های آن تبیین و تشریح شده است. در فصل چهارم، وضعیت موجود سرمایه اجتماعی در ارتش احصا و ارائه شده است و در فصل پنجم، به عوامل موثر بر سرمایه اجتماعی در ارتش و میزان اهمیت و اثرگذاری آن، پرداخته شده است. این کتاب که برون‌داد یک طرح تحقیقاتی با همین عنوان است، به‌عنوان پیش‌درآمدی برای تدبیر و تفکر تصمیم‌سازان، تصمیم‌گیران، سیاستگذاران، متولیان و پژوهشگران ارتش جمهوری اسلامی ایران تلقی می‌شود.

www.ketab.ir